

[Per Federspiel.]

som de nu er — og repræsentanter for De Forenede Staters og Canadas regeringer.

Det er rigtigt, at dette betød, som udenrigsministeren udtrykte det ved fremsættelsen, at problemstillingen mellem de seks og de syv blev angrebet fra en ny vinkel. Det ny, der lå i denne situation, var, at De Forenede Stater og Canada for første gang blev direkte inddraget i forhandlinger, hvor europæiske problemer — ganske vist kun som et enkelt punkt på dagsordenen, omend et vigtigt punkt — blev genstand for fælles drøftelser. Men man må være klar over, at det i og for sig ikke var nogen særlig amerikansk interesse, at der skabtes et fælles marked mellem de seks og de syv. Ud fra et strategisk og storpolitisk synspunkt er det naturligvis en amerikansk interesse, at de europæiske lande forliges og ikke uddyber den kløft, der er ved at danne sig mellem dem, men den økonomiske interesse på amerikansk side ligger på en anden front; den ligger i at forhindre forskelsbehandlingen af importen af amerikanske varer til det europæiske fastland, og denne interesse understreges jo ganske særligt ved det stadig voksende importoverskud i Amerika, trykket på dollarreserverne og den amerikanske segnen under de betydelige internationale byrder, der lægges på den amerikanske regering og den amerikanske kongres. Derfor har vel nok hovedpunktet fra amerikansk side været det at formå de europæiske lande til at deltage i foranstaltninger til at op hjælpe økonomien i de mindre udviklede lande, de oversøiske lande i Afrika og Asien og de vanskeligt stillede lande i Europa, for derved at skaffe en aflastning og også skabe forøget interesse for importen til disse lande af amerikanske varer, hovedsagelig kapitalgoder.

Men derved er der også en risiko for, at opmærksomheden afledes fra de europæiske problemer, og nogen voldsom optimisme ved dette initiativ, der er taget i Paris, tror jeg ikke man kan begrunde. Meget tyder på, at det, der er sket i Paris, vil forhale en ordning, hvis en ordning er mulig, mellem de seks og de syv lande i meget væsentlig grad. Det, man foretog, var at nedsætte udvalg af eksperter, et af dem endda eksperter med den nu så devaluerede titel „vise mænd“, udvalg, hvis formål

skulle være at undersøge disse spørgsmål, som nu gennem 5 år har været kulegravet af praktisk taget alt, hvad der kunne findes af sagkyndige i Europa i samtlige disse lande.

Under forhandlingerne i Europarådet, som det ærede medlem hr. Per Hækkerup hentydede til, gav da også den belgiske økonomiminister, van Offelen, udtryk for, at det ville tage mindst halvandet år, før der kunne ventes noget resultat af disse forhandlinger, og det er ganske klart. I Amerika står man over for et præsidentvalg, og før der er gået en rimelig tid efter et sådant præsidentvalg, vil der ikke være nogen handledygtig regering i De Forenede Stater. I mellemtiden vil der så ske det, at de seks og de syv lande vil konsolidere sig i deres indbyrdes præferencer, uden at man i virkeligheden har andet end forventningen om, at der ud af disse forhandlinger i Paris engang ad åre vil kunne findes udvej for en bredere europæisk løsning. Dette vil altså sige, at de syv lande i første omgang må konstatere et nederlag, for så vidt som hovedformålet, i hvert fald ud fra et dansk synspunkt, med deltagelse i de syv landes organisation er det, at man derved ville lette muligheden for en bredere forhandling om en sammenslutning af de seks og de syv landes markeder. En sådan mulighed er altså nu udskudt i en fjern fremtid. Dette har den praktiske konsekvens, at det danske erhvervsliv ikke vil kunne disponere med udsigten til en ordning mellem de seks og de syv lande for øje. Man må være indstillet på en gradvis skærpet forskelsbehandling, for så vidt angår eksporten til de seks lande, og det gælder både landbruget og industrien.

Tilbage bliver så vurderingen af de ekspansionsmuligheder, som frigørelsen af handelen inden for de syv naturligvis stadig indebærer, men hvis erhvervslivet ikke her får den friest mulige adgang til at disponere over investeringskapital, som naturligt må tilvejebringes gennem den størst mulige private opsparing, anser jeg det for praktisk ugørligt at foretage den effektivisering, den rationalisering, som er nødvendig, hvis blot noget af det, der mistes ved diskriminationen fra de seks landes side, skal kunne kompenseres ved en øget samhandel med vore partnere inden for de syv og eventuelt